

Lovtidende A

2019

Udgivet den 3. april 2019

2. april 2019.

Nr. 338.

Lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om næringsstofreducerende tiltag¹⁾

VI MARGRETHE DEN ANDEN, af Guds Nåde Danmarks Dronning, gør vitterligt:

Folketinget har vedtaget og Vi ved Vort samtykke stadfæstet følgende lov:

Kapitel 1

Indledende bestemmelser

Formål og anvendelsesområde

§ 1. Loven har til formål at regulere jordbrugets anvendelse af gødning med henblik på at begrænse udvaskningen af kvælstof og for i respekt for menneskers livsvilkår at værne om naturen og miljøet og bevare dyre- og plantelivet under hensyn til en smidig og ensartet forvaltning på tværs af miljø- og landbrugsområdet.

§ 2. Lovens bestemmelser om gødningsanvendelse, jf. kapitel 2, omfatter virksomheder, der er registrerede eller registreringspligtige i Register for Gødningsregnskab efter § 5, stk. 2, eller § 6, medmindre andet fremgår af loven.

§ 3. Lovens bestemmelser om gødningsleverandører i § 36, stk. 2, 3 og 5, og § 37 omfatter virksomheder, herunder fælles biogas-, forarbejdnings-, forbrændings- og brændingsanlæg, og offentligt ejede virksomheder, som sælger eller afgiver kvælstof- eller fosforholdig gødning.

Stk. 2. Lovens bestemmelser om gødningsleverandører i § 36, stk. 4 og 5, og § 37 omfatter fælles biogas-, forarbejdnings-, forbrændings- og brændingsanlæg, der modtager kvælstof- eller fosforholdig gødning.

Stk. 3. Miljø- og fødevareministeren kan fastsætte regler om, at §§ 36 og 37 skal finde anvendelse på andre typer af anlæg og den gødning, der produceres på disse, end de i stk. 1 og 2 nævnte.

§ 4. Lovens bestemmelser om næringsstofreducerende tiltag, jf. kapitel 4, omfatter virksomheder med planteavl eller husdyravl eller kombinationer heraf, som disponerer over et areal med afgrøder på 10 ha eller derover, der er omfattet af en kvælstofnorm fastsat i medfør af § 13, stk. 3, eller en fosfornorm fastsat i medfør af § 5, stk. 6. Ved opgørelse af arealet medregnes forpagtede og lejede arealer.

Register for Gødningsregnskab

§ 5. Miljø- og fødevareministeren fører et register over virksomheder, der anvender gødning efter denne lov. Registeret benævnes Register for Gødningsregnskab.

Stk. 2. Den, der driver virksomhed med planteavl, husdyravl, skovbrug eller kombinationer heraf, skal anmelde sin virksomhed til registrering i Register for Gødningsregnskab i følgende tilfælde:

¹⁾ Loven indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Rådets direktiv 91/676/EØF af 12. december 1991 om beskyttelse af vand mod forurening forårsaget af nitrater, der stammer fra landbruget, EF-Tidende 1991, nr. L 375, side 1, som ændret senest ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning 1137/2008/EF af 22. oktober 2008 om tilpasning til Rådets afgørelse 1999/468/EF af visse retsakter, der er omfattet af proceduren i traktatens artikel 251, for så vidt angår forskriftsproceduren med kontrol, EU-Tidende 2008, nr. L 311, side 1, dele af Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter, EF-Tidende 1992, nr. L 206, side 7, som ændret senest ved Rådets direktiv 2013/17/EU af 13. maj 2013 om tilpasning af visse direktiver vedrørende miljø på grund af Republikken Kroatiens tiltrædelse, EU-Tidende 2013, nr. L 158, side 193, dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/60/EF af 23. oktober 2000 om fastlæggelse af en ramme for Fællesskabets vandpolitiske foranstaltninger, EF-Tidende 2000, nr. L 327, side 1, som ændret senest ved Kommissionens direktiv 2014/101/EU af 30. oktober 2014 om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/60/EF om fastlæggelse af en ramme for Fællesskabets vandpolitiske foranstaltninger, EU-Tidende 2014, nr. L 311, side 32, dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/118/EF af 12. december 2006 om beskyttelse af grundvandet mod forurening og forringelse, EU-Tidende 2006, nr. L 372, side 19, som ændret senest ved Kommissionens direktiv 2014/80/EU af 20. juni 2014 om ændring af bilag II til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/118/EF om beskyttelse af grundvandet mod forurening og forringelse, EU-Tidende 2014, nr. L 182, side 52, dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/147/EF af 30. november 2009 om beskyttelse af vilde fugle, EU-Tidende 2010, nr. L 20, side 7, som ændret ved Rådets direktiv 2013/17/EU af 13. maj 2013 om tilpasning af visse direktiver vedrørende miljø på grund af Republikken Kroatiens tiltrædelse, EU-Tidende 2013, nr. L 158, side 193, og dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/92/EU af 13. december 2011 om vurdering af visse offentlige og private projekters indvirkning på miljøet, EU-Tidende 2012, nr. L 26, side 1, som ændret senest ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/52/EU af 16. april 2014 om ændring af direktiv 2011/92/EU om vurdering af visse offentlige og private projekters indvirkning på miljøet, EU-Tidende 2014, nr. L 124, side 1.

- 1) Virksomhedens samlede husdyrbesætning producerer gødning, eller virksomheden modtager husdyrgødning, forarbejdet husdyrgødning, afgasset biomasse eller anden organisk gødning, der har et samlet kvælstofindhold, der overstiger 1.000 kg kvælstof pr. år.
- 2) Virksomhedens samlede husdyrbesætning producerer gødning, eller virksomheden modtager husdyrgødning, forarbejdet husdyrgødning, afgasset biomasse eller anden organisk gødning, der har et samlet kvælstofindhold, der overstiger 100 kg kvælstof pr. hektar areal med afgrøder, som er omfattet af en kvælstofnorm fastsat i medfør af § 13, stk. 3, eller en fosfornorm fastsat i medfør af stk. 6 pr. år.
- 3) Virksomheden disponerer over et areal med afgrøder på 10 ha eller derover, som er omfattet af en kvælstofnorm på mere end 0 kg kvælstof fastsat i medfør af § 13, stk. 3, eller en fosfornorm på mere end 0 kg fosfor fastsat i medfør af stk. 6.

Stk. 3. Den, der driver virksomhed, der er registreringspligtig efter stk. 2, skal anmelde virksomheden til registrering i løbet af den planperiode, jf. § 10, hvori pligten indtræder.

Stk. 4. Ministeren kan anmelde en virksomhed til registrering i Register for Gødningsregnskab, hvis virksomheden uanset stk. 2 undlader at registrere sig.

Stk. 5. § 22, stk. 1 og 2, finder tilsvarende anvendelse ved opgørelsen af produktion af gødning med kvælstofindhold, jf. stk. 2, nr. 1 og 2.

Stk. 6. Ministeren fastsætter en fosfornorm for afgrøderne.

§ 6. En virksomhed, der ikke er omfattet af § 5, stk. 2, og som driver virksomhed med planteavl, husdyravl, skovbrug eller kombinationer heraf, kan anmelde sin virksomhed til registrering i Register for Gødningsregnskab i følgende tilfælde:

- 1) Virksomheden disponerer over et areal med afgrøder på 5 ha eller derover, der er omfattet af en kvælstofnorm på mere end 0 kg kvælstof fastsat i medfør af § 13, stk. 3, eller en fosfornorm på mere end 0 kg fosfor fastsat i medfør af § 5, stk. 6.
- 2) Virksomheden dyrker på sit areal afgrøder, som samlet er omfattet af en kvælstofnorm fastsat i medfør af § 13, stk. 3, på mindst 90 kg kvælstof pr. hektar pr. år.

§ 7. Registrering i Register for Gødningsregnskab har virkning for hele den planperiode, hvori anmeldelsen finder sted. Miljø- og fødevareministeren kan dog i særlige tilfælde registrere en virksomhed med virkning for tidligere planperioder.

Stk. 2. Ministeren kan i særlige tilfælde og efter ansøgning tillade, at en virksomhed, der er delregistreret i henhold til lov om merværdiafgift (momsloven), alene registreres for en del af virksomheden i Register for Gødningsregnskab.

Stk. 3. En virksomhed skal være tildelt et centralt virksomhedsregistreringsnummer (cvr-nummer) efter lov om Det Centrale Virksomhedsregister for at kunne anmelde sig til registrering i Register for Gødningsregnskab.

Stk. 4. Ministeren kan fastsætte regler om Register for Gødningsregnskabs opbygning og ajourføring, om anmel-

delse til registrering og om krav om dokumentation for, at betingelserne for optagelse i registeret er opfyldt, samt om, hvilke oplysninger en anmeldelse til registrering skal indeholde. Ministeren kan endvidere fastsætte regler om registrering af virksomheder, der ikke er tildelt et cvr-nummer.

§ 8. Til en virksomhed, der er registreret i Register for Gødningsregnskab, udstedes et bevis for registreringen. Beviset benyttes som dokumentation for virksomhedens ret til at købe afgiftsfri gødning i henhold til lov om afgift af kvælstof indeholdt i gødninger m.m. Som dokumentation kan i stedet benyttes direkte opslag i Register for Gødningsregnskab.

Stk. 2. Den, der driver momspligtig handel med gødning, kan få adgang til ved opslag i Register for Gødningsregnskab at konstatere, om en køber er berettiget til at købe afgiftsfri gødning i henhold til lov om afgift af kvælstof indeholdt i gødninger m.m.

Stk. 3. Miljø- og fødevareministeren kan fastsætte nærmere regler om gødningshandlers adgang til oplysning om købere af afgiftsfri gødning.

§ 9. Når en virksomhed ikke længere har pligt til at være registreret efter § 5, stk. 2, eller den registrerede ikke længere ønsker sin virksomhed registreret efter § 6, kan virksomheden afmeldes fra Register for Gødningsregnskab. Miljø- og fødevareministeren kan afmelde en virksomhed fra Register for Gødningsregnskab fra den førstkommende planperiode, hvis virksomheden ikke længere opfylder betingelserne i § 5, stk. 2, eller § 6.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte regler om afmelding fra registrering, herunder om, hvilke oplysninger en afmelding fra registrering skal indeholde.

Planperiode

§ 10. En planperiode udgør perioden fra den 1. august til den 31. juli. Dyrkes afgrøder, der skal tilføres kvælstof eller fosfor efter den 31. juli, men inden den 30. september, og som skal høstes eller afgræsses inden den 31. december, forlænges planperioden til den 30. september.

Lovens forhold til lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM)

§ 11. Miljø- og fødevareministeren kan for regler fastsat i medfør af denne lov fastsætte regler om, at lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM) ikke finder anvendelse, i det omfang der er tale om projekter eller dele af projekter, der er omfattet af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. og regler fastsat i medfør heraf.

Kapitel 2

Gødningsanvendelse

Balance mellem kvote for kvælstof og forbrug af kvælstof

§ 12. I planperioden må en virksomheds forbrug af kvælstof til gødningsformål, jf. §§ 18, 19 og 21-30 og regler fastsat i medfør heraf, ikke overstige virksomhedens samlede

kvote for kvælstof, jf. §§ 13-17 og regler fastsat i medfør heraf.

Samlet kvote for kvælstof

§ 13. For planperioden skal en virksomheds samlede kvote for kvælstof beregnes som summen af kvoterne for de enkelte marker i virksomheden. For hver enkelt mark beregnes kvoten på grundlag af markens størrelse, afgrøde, forfrugten og afgrødens kvælstofnorm i det pågældende klimaområde og jordbundstype.

Stk. 2. Miljø- og fødevareministeren fastsætter regler om, hvordan markens størrelse og afgrøde fastsættes, og om beregning af kvoten efter stk. 1.

Stk. 3. Ministeren fastsætter kvælstofnormer og standardudbytter for afgrøder.

Stk. 4. Ministeren kan fastsætte regler om betingelser og dokumentationskrav for anvendelse af visse kvælstofnormer.

Stk. 5. Ministeren kan fastsætte andre kvælstofnormer for afgrøder for virksomheder, der driver gartneri, planteskoler, dyrkning af frugt og bær eller skovbrug. Ministeren kan endvidere fastsætte regler om beregning af disse virksomheders samlede kvote for kvælstof.

Stk. 6. Ministeren fastsætter jordbundstyper og udarbejder og vedligeholder et kort over disse.

§ 14. Ønsker en virksomhed at fravige den jordbundstype, der fremgår af det kort, der nævnes i § 13, stk. 6, skal virksomheden for egen regning foretage prøveudtagning og analyser af jordbundstypen på virksomhedens arealer. Giver resultatet af prøveudtagningen og analysen anledning til anvendelse af en anden jordbundstype end den jordbundstype, der fremgår af det kort, der nævnes i § 13, stk. 6, kan virksomheden vælge at anvende denne jordbundstype.

Stk. 2. Resultatet af prøveudtagningen og analysen af jordbundstypen skal kunne fremvises ved kontrol.

Stk. 3. Miljø- og fødevareministeren kan fastsætte regler om prøveudtagning, analyser af jordbundstype, gyldighed af jordprøver og dokumentation for anvendelse af en anden jordbundstype end den jordbundstype, der fremgår af det kort, der nævnes i § 13, stk. 6.

§ 15. En virksomheds samlede kvote for kvælstof skal korrigeres i henhold til jordens aktuelle indhold af plantetilgængeligt kvælstof ved vækstsæsonens start, der fastsættes i kvælstofprognosen for planperioden.

Stk. 2. Miljø- og fødevareministeren fastsætter regler om kvælstofprognosen.

§ 16. En virksomheds samlede kvote for kvælstof kan korrigeres, hvis det forventede udbytte af en afgrøde afviger fra afgrødens standardudbytte. Korrektion foretages ud fra korrektionsfaktorer. Korrektion for højere forventet udbytte kan alene ske, hvis der foreligger dokumentation for, at der i tidligere planperioder er høstet højere udbytter end standardudbyttet af den pågældende afgrøde.

Stk. 2. Miljø- og fødevareministeren kan fastsætte regler om beregningen af det højere udbytte, korrektionsfaktorer og krav til dokumentation for højere forventede udbytter.

§ 17. En virksomhed får reduceret den samlede kvote for kvælstof for planperioden i følgende tilfælde:

- 1) Virksomheden har valgt at anvende reduktion af den samlede kvote for kvælstof som alternativ til etablering af efterafgrøder efter regler fastsat i medfør af § 39.
- 2) Virksomheden har fået prioriteret en ansøgning om tilskud til reduktion af den samlede kvote for kvælstof efter regler fastsat i en tilskudsordning etableret af miljø- og fødevareministeren i medfør af § 40.

Stk. 2. En virksomhed får endvidere reduceret den samlede kvote for kvælstof for planperioden, hvis virksomheden ikke har opfyldt betingelserne for at anvende de kvælstofreducerende virkemidler, som er prioriteret til tilskud, efter regler fastsat i en tilskudsordning etableret af miljø- og fødevareministeren i medfør af § 40.

Stk. 3. Miljø- og fødevareministeren kan fastsætte regler om, at en virksomhed får reduceret den samlede kvote for kvælstof for planperioden, hvis virksomheden har valgt at anvende en fleksibel frist for etablering af efterafgrøder efter regler fastsat i medfør af §§ 38 eller 40.

Stk. 4. Ministeren kan fastsætte nærmere regler om reduktionen af virksomhedens samlede kvote for kvælstof for planperioden, herunder om beregningen af reduktionen.

Stk. 5. Ministeren kan endvidere fastsætte regler om reduktion af den samlede kvote for kvælstof for planperioden for virksomheder, der i henhold til anden lovgivning er forpligtet til at tilføre afgrøderne en mindre mængde kvælstof end afgrødens kvælstofnorm fastsat i medfør af § 13, stk. 3.

Forbrug af kvælstof og fosfor

§ 18. For planperioden skal en virksomheds samlede forbrug af kvælstof og fosfor beregnes som summen af forbruget af kvælstof og fosfor i husdyrgødning, forarbejdet husdyrgødning, afgasset biomasse, anden organisk gødning, bioaske og kunstgødning.

Stk. 2. Afgiftsbelagt kvælstof i gødning, jf. lov om afgift af kvælstof indeholdt i gødninger m.m., anvendt på arealer, der ikke er omfattet af § 13, medregnes ikke i en virksomheds forbrug af kvælstof.

§ 19. Miljø- og fødevareministeren fastsætter den andel af den totale mængde af kvælstof i de enkelte gødningstyper, som skal anvendes ved beregning af forbruget af kvælstof i de pågældende gødningstyper.

Stk. 2. Ved blanding af gødning kan miljø- og fødevareministeren fastsætte regler om, hvordan den andel af den totale mængde af kvælstof, der skal anvendes ved beregning af forbruget af kvælstof for blandingen, skal opgøres.

Stk. 3. Ministeren kan fastsætte regler om, at den andel af den totale mængde af kvælstof i de enkelte gødningstyper, som skal anvendes ved beregning af forbruget af kvælstof, kan fastsættes ved analyse for virksomhedens regning.

Stk. 4. Ministeren kan fastsætte regler om, at en virksomhed under særlige omstændigheder og efter ansøgning kan anvende en anden andel af den totale mængde af kvælstof ved beregningen af forbruget af kvælstof.

§ 20. Virksomhedens forbrug af fosfor i husdyrgødning, forarbejdet husdyrgødning, afgasset biomasse, anden orga-

nisk gødning, bioaske og kunstgødning eller i blandinger heraf opgøres som den totale mængde af fosfor i gødnings-typen.

§ 21. Den totale mængde af kvælstof og fosfor, der er udbragt, beregnes for husdyrgødning, herunder forarbejdet husdyrgødning og afgasset biomasse, for anden organisk gødning, for bioaske og for kunstgødning som den mængde kvælstof og fosfor, der er i den gødning, som virksomheden har produceret og fået leveret i planperioden til og med den 31. juli, fratrukket kvælstof og fosfor i gødning, der er afsat inden for planperioden, tillagt planperiodens primolager og fratrukket planperiodens ultimolager.

Stk. 2. Kvælstof i gødning, der er afbrændt på virksomhedens eget forbrændingsanlæg eller brændingsanlæg efter regler fastsat i medfør af § 27, kan fratrækkes i den totale mængde kvælstof, jf. stk. 1.

Stk. 3. Kvælstof og fosfor i husdyrgødning, der er afsat af udegående dyr efter regler fastsat i medfør af § 28, kan fratrækkes i den totale mængde kvælstof og fosfor, jf. stk. 1.

Stk. 4. Miljø- og fødevareministeren kan fastsætte regler om, at en virksomhed i tilfælde af brand eller tyveri og efter ansøgning kan fratække kvælstof og fosfor i husdyrgødning, forarbejdet husdyrgødning, afgasset biomasse, anden organisk gødning, bioaske og kunstgødning i den totale mængde af kvælstof og fosfor.

§ 22. En virksomheds produktion af kvælstof og fosfor i husdyrgødning beregnes på grundlag af normer for det totale indhold af kvælstof og fosfor i husdyrgødning, virksomhedens besætningsstørrelse og staldsystemer. Produktionen af kvælstof og fosfor i husdyrgødning skal for visse dyrearter korrigeres for afvigelser i produktionsniveau.

Stk. 2. Produktionen af kvælstof og fosfor i husdyrgødning kan korrigeres for afvigelser i ydelsesniveau og i fodermængde og -sammensætning. Korrektioner foretages på grundlag af korrektionsfaktorer, og afvigelserne skal dokumenteres ved driftsbilag.

Stk. 3. Miljø- og fødevareministeren fastsætter regler om normer for det totale indhold af kvælstof og fosfor i husdyrgødning og om opgørelse af og dokumentation for virksomhedens besætning og staldsystemer.

Stk. 4. Ministeren fastsætter regler om, for hvilke dyrearter korrektion af indholdet af kvælstof og fosfor i husdyrgødning for afvigelser i produktionsniveau skal finde sted, og om korrektionsfaktorer. Ministeren fastsætter endvidere nærmere regler om korrektion af normer på grund af afvigelser i ydelses- og produktionsniveau og i fodermængde og -sammensætning og dokumentation for afvigelserne.

§ 23. Miljø- og fødevareministeren kan fastsætte regler om bestemmelse af indholdet af kvælstof og fosfor i andre former for gødning end husdyrgødning, herunder at kvælstof- og fosforindhold kan bestemmes ved beregning eller ved repræsentative prøver.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte nærmere regler om de repræsentative prøver og analysen af prøverne, jf. stk. 1, herunder om egenbetaling og om, at prøverne og analyserne skal udføres af akkrediterede laboratorier.

§ 24. Den mængde kvælstof og fosfor i gødning, der modtages, jf. § 21, stk. 1, fra en virksomhed, der er registreret i Register for Gødningsregnskab, skal svare til den mængde kvælstof og fosfor i gødningen, som den afgivende virksomhed har afsat til modtagerens virksomhed efter § 25, stk. 1.

Stk. 2. Mængden af kvælstof og fosfor i gødning, der modtages, jf. § 21, stk. 1, beregnes på baggrund af afgiverens angivelse af indhold af kvælstof og fosfor i den gødning, der er leveret til virksomheden i planperioden indtil den 31. juli.

Stk. 3. Miljø- og fødevareministeren kan fastsætte regler om dokumentation for den gødning, der er modtaget efter stk. 1 og 2.

§ 25. En virksomhed kan fratække kvælstof og fosfor i husdyrgødning, forarbejdet husdyrgødning og afgasset biomasse i den totale mængde af kvælstof og fosfor i gødningen, hvis dette er afsat til en virksomhed, der er registreret i Register for Gødningsregnskab. Virksomheder, som har eget biogas- eller forarbejdningsanlæg, og som afsætter et gødningsprodukt herfra uden for virksomheden, kan endvidere fratække kvælstoffet og fosforen i det afsatte gødningsprodukt i den totale mængde kvælstof og fosfor.

Stk. 2. En virksomhed kan fratække kvælstof og fosfor i husdyrgødning i den totale mængde af kvælstof og fosfor i husdyrgødning, hvis dette er afsat til et fælles biogasanlæg eller til et forarbejdningsanlæg.

Stk. 3. Miljø- og fødevareministeren kan fastsætte regler om, at stk. 1, 1. pkt., skal gælde for anden organisk gødning, bioaske og kunstgødning, der afsættes til en registreret virksomhed.

Stk. 4. Ministeren kan fastsætte regler om, at stk. 1, 2. pkt., skal gælde for andre anlæg end de anlæg, der er nævnt i stk. 1.

Stk. 5. Ministeren kan fastsætte regler om, at kvælstof og fosfor i andre typer af gødning kan fratrækkes i den totale mængde kvælstof og fosfor, hvis gødningen afsættes til fælles biogasanlæg eller forarbejdningsanlæg. Ministeren kan endvidere fastsætte regler om, at kvælstof og fosfor i gødning kan fratrækkes i den totale mængde kvælstof og fosfor, hvis gødningen afsættes til andre anlæg, der behandler gødningen, end de anlæg, der er nævnt i stk. 2.

Stk. 6. Ministeren kan fastsætte regler om dokumentation for den gødning, der er afsat.

§ 26. Miljø- og fødevareministeren kan fastsætte regler om, at en virksomhed, der afsætter kvælstof og fosfor i gødning ud af landet, kan fratække kvælstof og fosfor i den afsatte gødning i den totale mængde af kvælstof og fosfor.

§ 27. Miljø- og fødevareministeren kan fastsætte regler om, at virksomheder, der afsætter kvælstof og fosfor i husdyrgødning eller forarbejdet husdyrgødning til et forbrændingsanlæg eller til et brændingsanlæg, kan fratække kvælstof og fosfor i den afsatte gødning i den totale mængde af kvælstof og fosfor.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte regler om, at virksomheder, som har afbrændt kvælstof i husdyrgødning eller forarbejdet husdyrgødning i eget forbrændingsanlæg eller bræn-